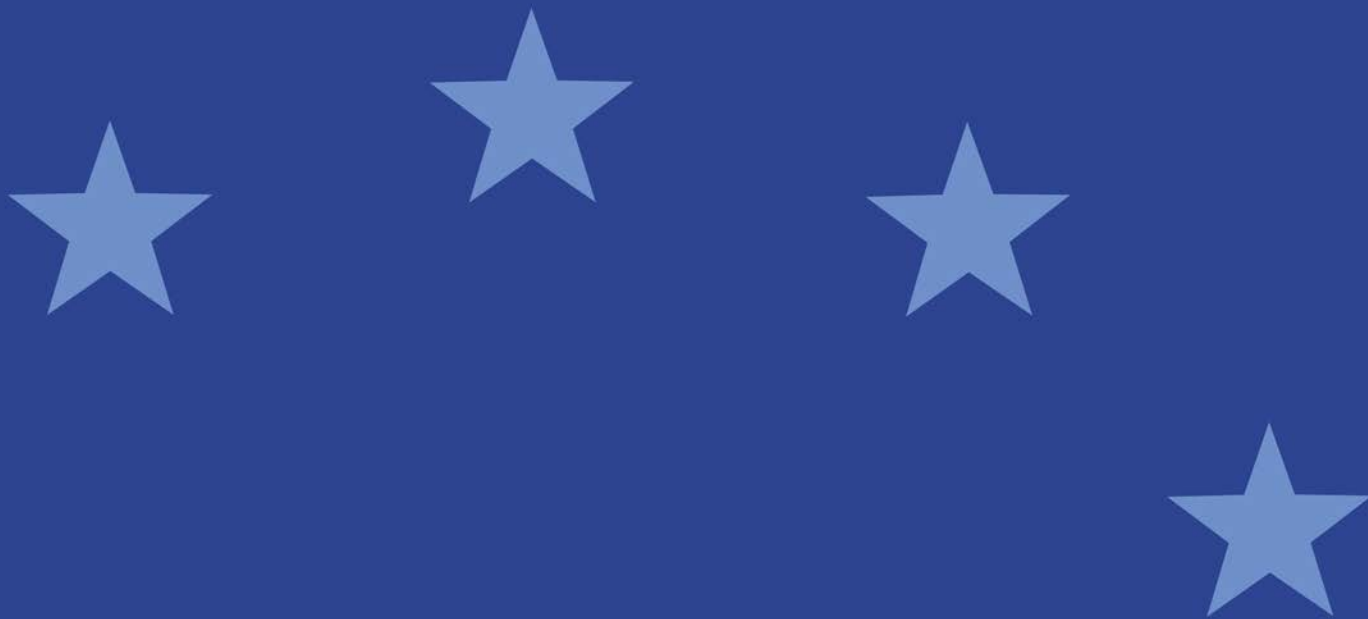

European Securities and
Markets Authority

Iránymutatások

a hitelminősítő intézetekről szóló rendelet hatályáról

Tartalom

I.	Hatály	4
II.	Cél	4
III.	Megfelelési és beszámolási kötelezettségek	4
IV.	Nyilvántartásba vételi kötelezettség a hitelminősítő intézetekről szóló rendelet 2. cikkének (1) bekezdése, 3. cikkének b) pontja, 4. és 5. cikke, valamint 14. cikkének (1) bekezdése alapján	5
V.	Hitelminősítési tevékenységek és kizárások a hitelminősítő intézetekről szóló rendelet hatálya alól (a hitelminősítő intézetekről szóló rendelet 2. és 3. cikke)	6
VI.	Unión kívüli fióktelepek létesítése a nyilvántartásba vett hitelminősítő intézetek által a hitelminősítő intézetekről szóló rendelet 14. cikkének (3) bekezdése alapján	7
VII.	A közzététel tekintetében a legjobb gyakorlatra vonatkozó meghatározott ajánlások az ESMA-rendelet 16. cikkének (1) bekezdésével kapcsolatban	8
VIII.	A hitelminősítő intézetekről szóló rendelet hatályára vonatkozó szabályok végrehajtása	9

A szövegben előforduló rövidítések

CRA-k hitelminősítő intézetek

EBH Európai Bankhatóság

NCA-k a hitelminősítő intézetekről szóló rendelet 3. cikke (1) bekezdésének p) pontjában meghatározott hatáskörrel rendelkező nemzeti hatóságok

SCA a hitelminősítő intézetekről szóló rendelet 3. cikke (1) bekezdésének r) pontjában meghatározott hatáskörrel rendelkező ágazati hatóságok

I. Hatály

Személyi hatály

1. Ezen iránymutatások és ajánlások címzettjei a következők:
 - a. a hitelminősítő intézetek (a hitelminősítő intézetekről szóló rendelet 3. cikke (1) bekezdésének a) pontjában meghatározottak szerint);
 - b. a hatáskörrel rendelkező nemzeti hatóságok és a hatáskörrel rendelkező ágazati hatóságok;
 - c. azok a pénzügyi piaci szereplők, akik egyéni megrendelés alapján és kizárólag a megrendelő személy részére olyan, nem nyilvános hitelminősítést készítenek, amelyet nem nyilvános közzététel vagy előfizetés útján történő terjesztés céljára szánnak.

Időbeli hatály

2. Ezeket az iránymutatásokat és ajánlásokat az EU valamennyi hivatalos nyelvén közzé fogják tenni.

II. Cél

3. Ezen iránymutatások és ajánlások célja, hogy pontosítsák a hitelminősítő intézetekről szóló rendelet hatályát és különösen a rendelet következő konkrét kérdéseket érintő rendelkezéseinek a hatályát:
 - a. nyilvántartásba vételi kötelezettség;
 - b. hitelminősítési tevékenységek és a nyilvántartásba vétel alóli mentesség;
 - c. nem nyilvános hitelminősítések;
 - d. fióktelepek létesítése harmadik országokban;
 - e. a közzétételre vonatkozó, harmadik országbeli székhelyű hitelbírálati minősítéssel foglalkozó vállalkozásoknak és hitelminősítő intézeteknek szóló különleges ajánlások;
 - f. a hitelminősítő intézetekről szóló rendelet hatályának betartatása és együttműködés a hatáskörrel rendelkező nemzeti hatóságokkal.

III. Megfelelési és beszámolási kötelezettségek

Az iránymutatások és ajánlások jogállása

4. Ez a dokumentum az ESMA-rendelet 16. cikke alapján kiadott iránymutatásokat és ajánlásokat tartalmazza. Az ESMA-rendelet 16. cikkének (3) bekezdésével összhangban a hatáskörrel rendelkező hatóságok és a pénzügyi piaci szereplők minden erőfeszítést megtesznek azért, hogy megfeleljenek az iránymutatásoknak és az ajánlásoknak.

5. Azoknak a hatáskörökkel rendelkező hatóságoknak, amelyek az iránymutatások és az ajánlások címzettjei, saját felügyeleti gyakorlataik részévé kell tenniük az iránymutatásokat és ajánlásokat, ideértve azokat az eseteket is, amikor a dokumentum adott iránymutatásai elsősorban a pénzügyi piaci szereplőkre irányulnak.
6. Ami ezen iránymutatások és ajánlások összes többi fejezetét illeti, a hatáskörrel rendelkező nemzeti hatóságok és a pénzügyi piaci szereplők kötelesek megfelelni a hitelminősítő intézetekről szóló rendelet rendelkezéseinek, az ESMA feladata pedig az említett rendelet alkalmazásának biztosítása.
7. Az ezen iránymutatásokban megadott pontosítások a hitelminősítő intézetekről szóló rendelet rendelkezéseinek alkalmazására vonatkoznak.

Jelentéstételi követelmények az ESMA rendelet 16. cikke alapján

8. Azok a hatáskörrel rendelkező hatóságok, amelyek ezen iránymutatások 24. pontjának a címzettjei, az ESMA általi, valamennyi hivatalos uniós nyelven történő közzététel napjától számított két hónapon belül kötelesek értesíteni az ESMA-t vagy arról, hogy betartják-e vagy be kívánják-e tartani ezen iránymutatások és ajánlások rendelkezéseit, vagy arról, hogy mely okok miatt kívánnak eltérni azoktól. Az értesítéseket a következő e-mail címre kell elküldeni: info@esma.europa.eu. Amennyiben e határidőn belül nem érkezik válasz, úgy tekintik, hogy a hatáskörrel rendelkező hatóság nem felel meg az iránymutatásoknak. Az értesítésekhez használandó sablon az ESMA weboldalán található.

IV. Nyilvántartásba vételi kötelezettség a hitelminősítő intézetekről szóló rendelet 2. cikkének (1) bekezdése, 3. cikkének b) pontja, 4. és 5. cikke, valamint 14. cikkének (1) bekezdése alapján

9. Azoknak a hitelminősítő intézeteknek, amelyek fizikailag nincsenek jelen az EU-ban és eleget tesznek a hitelminősítő intézetekről szóló rendelet 5. cikkében foglalt előfeltételeknek, hitelesítést kell szereznüik az ESMA-tól, mielőtt szabályozási célra hitelminősítéseket terjesztenének az EU-ban.
10. Azoknak az EU-ban székhellyel rendelkező hitelminősítő intézeteknek a működése, amelyek előzetes nyilvántartásba vétel nélkül folytatnak hitelminősítési tevékenységet az EU-ban, sérti a hitelminősítő intézetekről szóló rendelet 2. cikkének (1) bekezdését és 14. cikkének (1) bekezdését. Bármely olyan hitelminősítő intézetnek, amely hitelminősítési tevékenységeket kíván folytatni, azonnal kérelmeznie kell az ESMA általi nyilvántartásba vételt. A szervezetek mindaddig nem adhatnak ki hitelminősítéseket, amíg nem vették őket nyilvántartásba hitelminősítő intézetként. Ezek a kötelezettségek az EU-ban székhellyel rendelkező olyan szervezetekre is vonatkoznak, amelyek valamely harmadik országbeli szervezet számára hitelminősítési szolgáltatásokat nyújtó hitelminősítő elemzőket alkalmaznak.
11. A nyilvántartásba vételt csak jogi személy kérelmezheti. Természetes személyek nem kérhetik a nyilvántartásba vételt.

12. Az ESMA a hitelminősítő intézetekről szóló rendelet 24. cikkével összhangban felügyeleti intézkedést hoz a nyilvántartásba vétel – vagy adott esetben hitelesítés – nélkül az Unióban működő hitelminősítő intézetekkel szemben, és a hitelminősítő intézetekről szóló rendelet 36a. cikke és III. mellékletének 54. pontja alapján pénzbírságot szab ki.

V. Hitelminősítési tevékenységek és kizárások a hitelminősítő intézetekről szóló rendelet hatálya alól (a hitelminősítő intézetekről szóló rendelet 2. és 3. cikke)

13. A hitelminősítő intézetekről szóló rendelet 3. cikke (1) bekezdésének a) pontjában meghatározott hitelminősítések a hitelminősítő intézet által megállapított minősítési módszereknek megfelelően mennyiségi elemzést és elegendő minőségi elemzést foglalnak magukban. A hitelképesség olyan mutatói, amelyeket a hitelminősítő elemzőtől származó további lényegi kvalitatív, a minősítésre jellemző elemzési információk nélkül, kizárólag egy előre meghatározott statisztikai rendszeren vagy modellen alapuló adatok összefoglalásából vagy kifejezéséből származtattak, nem tekinthetők hitelminősítésnek.
14. Az olyan minősítés, amelyet egy előfizetői listán szereplő különböző személyeknek készítenek, nem tartozik bele a hitelminősítő intézetekről szóló rendelet 2. cikke (2) bekezdésének a) pontjában meghatározott „nem nyilvános hitelminősítés” fogalommeghatározásába. Másrészt a hitelminősítő intézetekről szóló rendelet 2. cikkének (2) bekezdése nem jelenti azt, hogy a minősítés harmadik félnek történő bármilyen továbbítása a minősítést megrendelő személy részéről nyilvános közzétételnek vagy előfizetés útján történő terjesztésnek felelne meg. Egy **„nem nyilvános hitelminősítés”** címzettje korlátozott számú harmadik féllel és szigorúan bizalmas alapon oszthatja meg a hitelminősítést – mindaddig, amíg ez a közzététel nem felel meg a nyilvános közzétételnek vagy az előfizetés útján történő terjesztésnek – annak biztosítása érdekében, hogy a **„nem nyilvános hitelminősítést”** ne hozzák további nyilvánosságra. Például hitelkérelem benyújtásakor a **„nem nyilvános hitelminősítés”** címzettje szigorúan bizalmas jelleggel megoszthatja minősítését a bankjával, illetve egy bank valamely üzleti tranzakció céljaira korlátozott számú más bankkal is megoszthatja a **„nem nyilvános hitelminősítést”**. A **„nem nyilvános hitelminősítés”** csak kifejezett megrendelést követően készíthető el, amelyet a megrendelő személy és a hitelminősítő szolgáltató közötti írásbeli megállapodással kell hivatalossá tenni¹. Az ESMA elvárja, hogy ez a megállapodás tartalmazzon egy külön rendelkezést arra vonatkozóan, hogy a hitelminősítés kizárólag a megrendelő személy számára bocsátható rendelkezésre, akinek titoktartási nyilatkozatot kell aláírnia, amely kizárja, hogy a minősítést korlátozott számú harmadik feleken kívül mások körében terjesszék.

¹ Azok a hitelminősítő intézetek és pénzügyi piaci szereplők, akik egyéni megrendelés alapján és kizárólag a megrendelő személy részére olyan, nem nyilvános hitelminősítést készítenek, amelyet nem nyilvános közzététel vagy előfizetés útján történő terjesztés céljára szánnak.

15. A hitelminősítő intézetekről szóló rendelet 2. cikke (2) bekezdésének a) pontjával összhangban a **hitelminősítő szolgáltatóknak** biztosítaniuk kell, hogy a **nem nyilvános hitelminősítések** kiadására vonatkozó megállapodások kitérjenek a titoktartási kötelezettségre és a hitelminősítések terjesztésének korlátozására. A **nem nyilvános hitelminősítések** kiadásakor a **hitelminősítő szolgáltatóknak** értékelniük kell, hogy a megrendelő személynek mint a **nem nyilvános hitelminősítés** címzettjének szándékában áll-e a minősítést olyan módon felhasználni, amely azt nyilvánosságra hozná, illetve szabályozási célokra kívánja-e azt felhasználni. Abban az esetben, ha a **hitelminősítő szolgáltató** észszerűen arra a következtetésre juthat, hogy egy **nem nyilvános hitelminősítés** nyilvánosságra kerülhet, például figyelembe véve, hogy ugyanaz az ügyfél a múltban már megsértette a titoktartási kötelezettséget, az ESMA bevált gyakorlatként azt ajánlja, hogy a **hitelminősítő szolgáltatók** hozzák meg a szükséges intézkedéseket az ilyen közzététel elkerülése érdekében, vagy tartózkodjanak az adott minősítés kiadásától. **Az ESMA azt is elvárja, hogy az átvevő fél a nem nyilvános hitelminősítést csak bizalmas jelleggel, kiválasztott és meghatározott számú természetes vagy jogi személlyel ossza meg. Ezt a számot korlátozni kell, és soha nem haladhatja meg a 150 főt. E felső határérték betartásának biztosítása érdekében a hitelminősítő szolgáltatóknak megfelelő ellenőrzéseket kell végeznie, hogy lehetővé tegye a terjesztés nyomon követését.**

VI. Unión kívüli fióktelepek létesítése a nyilvántartásba vett hitelminősítő intézetek által a hitelminősítő intézetekről szóló rendelet 14. cikkének (3) bekezdése alapján

16. Mivel a fióktelepek nem rendelkeznek az anyavállalattól elkülönülő jogi személyiséggel, az Unión kívül létesített fióktelepek által kiadott hitelminősítések az uniós anyavállalat által kiadott minősítésnek minősülnek. A hitelminősítő intézetekről szóló rendelet fióktelepek általi megsértése ezért az anyavállalat hitelminősítő intézetnek róható fel, és az ESMA az anyavállalattal szemben hoz felügyeleti intézkedéseket, valamint szab ki pénzbírságokat és/vagy időszakos kényszerítő bírságokat.
17. Az ESMA-t megakadályozhatná felügyeleti feladatainak ellátásában, ha a hitelminősítő intézetek fontos működési funkcióit az Unión kívül helyeznék el és elsődlegesen az Unión kívül működtetnék. A hitelminősítő intézeteknek bizonyítaniuk kell továbbá, hogy objektív oka van annak, hogy a hitelminősítést az Unión kívül létrehozott fióktelepeknél adják ki. Ez lehet például az, hogy megfelelő jelenléteket kell biztosítani a kérdéses harmadik országban. Amennyiben a hitelminősítő intézetek megsértik a hitelminősítő intézetekről szóló rendelet III. melléklete II. részének 2., 4., 5., 6., 7. és 8. pontját, az ESMA a 24., 36a. és 36b. cikkel összhangban lép fel.
18. A hitelminősítő intézetekről szóló rendelet 9. cikkében meghatározott fontos működési funkciók nem helyezhetők el és nem működtethetők elsődlegesen harmadik országokban létrehozott irodákban úgy, hogy ebbe a hitelminősítő intézet uniós székhelyű vezetőit, rendszereit vagy eljárásait nem (vagy nagyon korlátozott mértékben) vonják be. A fontos működési funkciók közé a hitelminősítések kidolgozásáért

és kiadásáért, a hitelemzésért, a minősítési módszerek kidolgozásáért és felülvizsgálatáért, a megfelelésért, a belső minőségi ellenőrzésért, az adattárolásért/nyilvántartás vezetéséért és a rendszerek karbantartásáért vagy támogatásáért felelős egységek vagy részlegek tartoznak. A fontos működési funkciók azonosítása azonban eseti mérlegelést igényelhet. Ami a megfelelési funkciót illeti, a hitelminősítő intézeteknek biztosítaniuk kell, hogy belső ellenőrzési rendszerük teljes mértékben működjön a harmadik országbeli fióktelepeken is.

19. A hitelminősítő intézetek nem hozhatnak létre fióktelepet harmadik országokban olyan tevékenységek végzése céljából, amelyek az ESMA felügyelete alá tartoznak, ha ez megakadályozza az ESMA-t abban, hogy e fióktelepek ilyen tevékenységeivel kapcsolatban ellássa a rendelet 23b–23d. cikkében meghatározott felügyeleti feladatokat, ideértve a helyszíni ellenőrzések és vizsgálatok végrehajtását is. Ebben a tekintetben:

- a) a hitelminősítő intézeteknek a hitelminősítésekkel és a nem uniós fióktelepeken végzett hitelminősítési tevékenységekkel kapcsolatos ellenőrzések és vizsgálatok – köztük a helyszíni ellenőrzések – esetén együtt kell működniük az ESMA-val;
- b) az ESMA értékeli, hogy az Unión kívül található fióktelepek megfelelő felügyeletének biztosítása érdekében szükséges-e együttműködési megállapodást kötnie a hatáskörrel rendelkező helyi szabályozó hatóságokkal;
- c) a hitelminősítő intézeteknek, mielőtt harmadik országokban fióktelepeket hoznának létre, biztosítaniuk kell, hogy ezek a fióktelepek azonnal eleget tegyenek az ESMA tisztviselői által a hitelminősítő intézetekről szóló rendelet 23b–23d. cikkében foglalt hatáskörök gyakorlása során meghatározott minden kérésnek, beleértve helyszíni ellenőrzés vagy vizsgálat esetén a helyiségekbe való bejutás, a rendszerekhez és az erőforrásokhoz való hozzáférés biztosítását.

VII. A közzététel tekintetében a legjobb gyakorlatra vonatkozó meghatározott ajánlások az ESMA-rendelet 16. cikkének (1) bekezdésével kapcsolatban

22. Az ESMA legjobb gyakorlatként azt ajánlja, hogy azok a hitelbírálati minősítő cégek és hitelminősítő intézetek, amelyek az Unióban a nyilvánosság számára terjesztenek hitelbírálati minősítéseket, világosan és kiemelt helyen adjanak tájékoztatást arról, hogy a szóban forgó hitelbírálati minősítések nem a hitelminősítő intézetekről szóló rendelettel összhangban kiadott hitelminősítések. Az ESMA azt ajánlja, hogy ezt a tájékoztatást a rendelet 2. cikke (2) bekezdésének c) pontja alapján eljáró exporthitel-hivatalok is biztosítsák.

23. Az ESMA legjobb gyakorlatként azt ajánlja, hogy amennyiben a hitelbírálati minősítő cégek és exporthitel-hivatalok ilyen információk közzététele mellett döntenek, teljes mértékben vállaljanak felelősséget az előző bekezdésekben említett közzétételért, ha hitelbírálati minősítéseiket vagy

hitelminősítéseiket az Unió területén harmadik felekkel kötött megállapodás útján a nyilvánosság számára hozzáférhető módon terjesztik.

24. A hitelbírálati minősítéseket vagy hitelminősítéseket akkor terjesztik az EU-ban a nyilvánosság számára hozzáférhető módon, ha azokat az EU-ban lakóhellyel rendelkező egyének meghatározatlan vagy meghatározhatatlan köre számára általánosan közléstesszik, például sajtóközleményben. A hitelbírálati minősítéseket vagy hitelminősítéseket akkor is a nyilvánosság számára hozzáférhető módon terjesztik, ha azokat az EU valamely tagállamának megfelelő doménnévvel nyilvántartásba vett weboldalon keresztül adják ki.

VIII. A hitelminősítő intézetekről szóló rendelet hatályára vonatkozó szabályok végrehajtása

25. Az ESMA a hitelminősítő intézetekről szóló rendelet 36b. cikkével, illetve 36a. cikkével összhangban időszakos kényszerítő bírságokat szab ki, hogy ezzel rászorítsa a hitelminősítő intézeteket annak a jogsértésnek a megszüntetésére, hogy az ESMA általi nyilvántartásba vétel nélkül adnak ki hitelminősítéseket, illetve adott esetben pénzbírságokat vet ki.

26. Amennyiben a hatáskörrel rendelkező nemzeti hatósághoz vagy a hatáskörrel rendelkező ágazati hatóságához kérelem, információkérés vagy bármilyen egyéb, a hitelminősítő intézetekről szóló rendelettel kapcsolatos megkeresés érkezik be, többek között a nyilvántartásba vétellel vagy a hitelesítéssel kapcsolatban, a hatóságnak azonnal értesítenie kell az ESMA-t, és a kérést benyújtó pénzügyi piaci szereplőt az ESMA-hoz mint az Unióban hatáskörrel rendelkező egyedüli felügyeleti hatósághoz kell irányítania.